

Ifjúsági önkéntesség

by

Magyar Máltai
Szeretetszolgálat

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI

2020

PÁLYÁZÓ NEVE:

MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT EGYESÜLET

PROJEKT CÍME:

IFJÚSÁGI ÖNKÉNTES KÖZÖSSÉGEK HÁLÓZATA

SZERZŐDÉS SZÁMA:

EFOP-1.3.6-17-2017-00002

TÁMOGATÁS ÖSSZEGE (FT):

849 255 376

ÖSSZKÖLTSÉG (FT):

849 255 376

A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK KEZDETE:

2017. 09. 01.

A PROJEKT FIZIKAI BEFEJEZÉSÉNEK HATÁRIDEJE:

2021. 03. 31.

ifyou.maltai.hu

A PROJEKT BEMUTATÁSA

Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program a magyar Partnerségi Megállapodás „társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezelése” prioritását valósítja meg, hét fő beavatkozási irányon keresztül, amelyek közül jelen konstrukció az együttműködő társadalomról szóló irányhoz kapcsolódik.

Az EFOP-1.3.6 felhívás célja az volt, hogy a hazai közösségi nevelés továbbfejlesztése és széleskörű elterjesztésével segítse a minőségi neveléshez, cselekvő közösségi létformához való hozzáférés egyenlő esélyekkel történő biztosítását a társadalom számára.

Fontos cél volt továbbá a fiatalok szociális kompetenciáinak fejlesztése, a közösségi önkéntes munka és az egyéni fejlődés közötti kapcsolódás vizsgálata és diszszeminálása.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Ifjúsági Önkéntes Községek Hálózata projekt egy több pillérből álló elképzelés, melynek fő célja volt egy olyan ifjúsági önkéntes rendszer kialakítása és fenntartása, amely egészen a középiskolát megelőző évektől abba az irányba tereli a fiatalokat, amely biztosítja számukra a folyamatos részvételt, az önkénteskedés által kialakult közösségi élményt és annak állandóságát, hálózatba történő szervezését.

A program célja volt az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, a korosztályok és a hátrányos helyzetű fiatalok társadalmi integrációjának elősegítése, a fiatalok helyben maradásának, aktív és tudatos szerepvállalásának, a gyermekek és fiatalok önmaguk és mások jövőjét pozitívan formálni képes felnőttekké nevelése és fejlesztése. A projekt specifikus céljai között szerepelt továbbá, hogy

- bővüljön a helyi települési ifjúsági szolgáltatások köre és minősége, a fiatalok alulról jövő kezdeményezéseinek felszínre kerülésével.
- bővüljenek a fiatalok társadalmi és fizikai aktivitását célzó helyi programlehetőségek.
- erősödjön a fiatalok helyi közösségi részvétele.
- erősödjön a helyi civil és intézményi szereplők közötti együttműködések.
- közösségi hálózatok alakuljanak ki.

A projekt a fiatalok nem formális oktatásán keresztül hozzájárult a tanulás minőségi fejlesztéséhez, a kulturális értéktéremtéshez, az önkéntesség elterjedéséhez és a tudatos önfejlesztésen, értékeken alapuló közösségi társadalom kialakulásához.

A projekt közvetlen célcsoportja a megvalósítása során létrejött eredmények közvetlen hasznélvezői voltak: a kevésbé fejlett régiókban élő, 8-25 év közötti gyermekek és fiatalok, különös tekintettel a hátrányos helyzetűek.

A projekt közvetett célcsoportja volt továbbá azon személyek és szervezetek köre, amelyek nem a projekt eredményeinek közvetlen használói, de összetett mechanizmusokon keresztül a projekt eredményei és hatásai az ő helyzetüket is befolyásolták. E csoportba tartoznak azon személyek vagy szervezetek, akár vállalatok, amelyek a projekt tevékenységeinek eredményeit, szolgáltatásait, vagy termékeit használták, felhasználták, annak hasznélvezői lettek: a fiatalok aktív szerepvállalása és segítségnyújtása által a helyi ifjúsági közösségek, civil szervezetek (és ezek tagjai, önkéntesei), különösen a hátrányos helyzetűekkel foglalkozók.

Az önkéntesség felé forduló fiatalok érdeklődésének és aktivitásának kielégítése szempontjából fontos célcsoport volt az őket oktató, gyermekekkel és fiatalokkal foglalkozó szakértők, pedagógusok, hitoktatók, lelkesek, illetve a közösségi ifjúságnevelés iránt érdeklődő felnőttek.

Az érintett (8-25 éves) korosztály fiataljainak családtagjai is ide tartoznak, hiszen a közvetlenül érintett gyerekek közösségi életben való aktív részvétele, kompetenciáinak fejlődése közvetetten rájuk is hatással van.

A projekt átfogó céljainak teljesülése szempontjából fontos közvetett célcsoport volt még a települési önkormányzatok és azok által fenntartott intézmények köre, illetve a jelen konstrukció által képviselt elvek mellett elköteleződött szervezetek, intézmények.

A gyermekek, fiatalok bevonása a korosztályi sajátosságoknak megfelelő módokon történt:

- a meglévő települési szervezeteken keresztül (iskola, gyermekjóléti szolgálat, polgármester),
- a meglévő közösségeken keresztül (játszóház, sport klub, tánc ház, egyházi közösségek, kisebbségi önkormányzat, nagycsaládosok szervezetei),
- az elmúlt évek során kialakult személyes kapcsolati háló felhasználásával,
- online közösségi oldalak révén (kapcsolati hálózatok révén),

- új egyéni és közösségi programok bevezetésével (nyílt nap, táborok, ünnepek közös megtartása, stb.), egyénileg hasznos információk, tudások elérhetővé tételével,
- hiánypótló szolgáltatások (pl. szakértői segítség nyújtásával, internetezési lehetőség) nyújtásával,
- diákönkormányzatok, ifjúsági, integrált közösségi szolgáltató terek megszólításával,
- civil kerekasztalok, kulturális intézmények, könyvtárak, sportkörök elérésével,
- illetékes kormányhivatalokkal, munkáltatókkal, országos lefedettségű érdekvédelmi szervezetekkel való együttműködések által,
- hagyományos hirdetés, reklám, hírlevél, szórólap, információs füzet kiadásával, alkalmazásával.

A projekt alapvetően egy négy pillérré épülő modell volt, melynek átfogó célja a fiatalok önkéntes segítőként való tevékenykedési lehetőségeinek elősegítése, vonzóvá és könnyen elérhetővé tétele, ennek érdekében és ezt fenntartandó, országos és regionális ifjúsági önkéntes központok létrehozása és működtetése. A négy pillér egymással összefüggően és külön-külön is működik.

Az I. pillér a középiskolás diákoknak az ifjúsági segítő képzését jelenti. A segítségre való képesség a fiatalok érettségének fontos feltétele. A segítség fizikai (pl. elsősegélynyújtás), lelki (pl. kortárs segítség) és szociális (pl. érzékenyítés) aspektusaira is fontos felhívni a figyelmet. A II. pillér e hármas egységet modellezné le a középiskolákban meginduló ifjúsági segítő képzéssel, melynek része az elsősegélynyújtás (ez nem a projektből került finanszírozásra), egy élménypedagógiára építő, ifjúsági, kortárs vezetőképzés, és egy komplex társadalmi érzékenyítő tréning.

A pillér megvalósításának célja az volt, hogy a középiskolákban létrejőjön egy olyan képzett mag, amelynek tagjai képesek segíteni embertársaiknak, egymásnak, érzékenyek mások problémáira, és cselekvően képesek segíteni mind fizikailag, mind lelkileg és érzékenyek a szociális hiányokból fakadó problémákra.

A pillér megvalósítása során kidolgozásra kerültek az egyes képzések módszertani anyagai, lezajlottak az oktatások, képzések, sor került országos elsősegélynyújtó verseny és találkozó megszervezésére és lebonyolítására, illetve táborok megrendezésére is, ahol a középiskolás diákok mellett a fiatalabb, általános iskolás korosztály (8-14 év) tagjai is jelen lehettek.

A II. pillér az ifjúsági önkéntesek fogadóhelyének akkreditációját jelentette. Hazánkban az utóbbi években megfigyelhető tendencia volt, hogy egyre több fiatal, diák szeretne önkéntes munkát végezni, önkéntes segítő csoportokhoz csatlakozni. Az országban nagy számban működnek olyan szervezetek, amelyek fogadóhelyként

lehetőséget tudnak biztosítani a fiataloknak az önkéntes segítséghoz, ám részükről nincs egységes szabályozási keret arra vonatkozóan, hogy a gyerekeket és fiatalokat milyen alapvető feltételek várják a szervezeteknél, illetve melyek azok a minimum feltételek, amelyeket a gyerekek fogadásához teljesíteniük kell, hogy biztonságos és stabil háttérrel tudjanak biztosítani számukra.

A fiatalok növekvő segítői szándéka mellett 2016. január 1-je óta a középiskolákban bevezetésre került a kötelező közösségi szolgálat a 9-12. osztályos tanulók körében, amely során a diákoknak legalább 50 óra közösségi szolgálatot kell teljesíteniük különböző területeken. Ennek kapcsán is felmerül az igény arra vonatkozóan, hogy létrejőjön egy olyan, egységes minősítési minőség- és felelősségbiztosítási rendszer, amely mind a diákok, mind pedig szüleik számára megnyugtató lehet a a közösségi szolgálat végzése közbeni biztonságukat illetően.

Az erre vonatkozó módszertan kidolgozása volt e pillér feladata, mely több célt is szolgál. A kidolgozott rendszer egyrészt tájékoztatja a fiatalokat arról, hogy mi várja őket a közösségi szolgálat teljesítésekor, mire és hogyan készüljenek, másrészt szabályozza az önkéntes segítő feladatainak rendszerét, ami a fiataloknak és szüleiknek is hasznos és biztonságos háttérrel, illetve visszajelzést is jelent, hiszen szabályozott keretek között tudhatják gyermeküket.

Mindezekon túl a rendszer a fogadó civil szervezetek számára is fontos lehet, hiszen számukra is cél egy olyan hálózat kialakítása, amelyben ők regisztráltak, akkreditáltak (és ezzel biztonságos) helyként vannak jelen, és amely biztosítja a fiataloknak a pozitív élményeket, ezzel együtt pedig a későbbi visszatérést is az önkéntes segítőik közé.

E pillér megvalósítása országos, közös cél és érdek volt, hiszen mindenhol közösségsszervező erő az önkénteskedés, a segítség. Fontos, hogy ezzel kapcsolatban a fiataloknak mindenképpen pozitív tapasztalatai és élményei legyenek, és a visszatérést, vagy éppen a körben maradást szorgalmazza számukra. Ha örömet, hasznos elfoglaltságot adva megszerettetik az önkéntes munkát a diákokkal esélyt teremtünk, hogy felnőtt korukban aktív önkéntesei lesznek a társadalomnak, valamint, hogy ők maguk is érzékenyebbé válnak a társadalmi problémák felé, s saját kortársaik között is követendő példa lesz az önkéntes feladatvállalás.

A pillér megvalósítása során kidolgozásra került egy módszertani anyag az ifjúsági önkéntesség fogadóhelyeinek minőségbiztosításához és akkreditációjához, amely a fogadó szervezetekkel közösen, egyeztetve jött létre.

A tevékenységet egy közösségi ifjúságnevelést segítő online felület (honlap) kialakítása kísérte, és egy olyan alkalmazás, applikáció létrehozása segíti a meglévő kerektek továbbfejlesztését és tartalom bővítését.

A III. és IV. pillér szorosan összefüggött, mivel a megvalósuló önkéntességi modell, mint elméleti és átfogó cél

fizikai kifejezése a regionális önkéntes központok létrehozása és működtetésén keresztül tudott megvalósulni.

A Máltai Szeretetszolgálat karitatív szervezetként több ezer önkéntessel dolgozik együtt, köztük sok fiatallal. Három területen mutattuk be, hogy milyen ereje lehet az önkéntességnek az ifjúsági közösségek szervezésében, a hátrányos helyzetű fiatalok bevonásában és megtartásában. Ezek a területek: a játék és a játszóterek, a sport és a művészeti nevelés területei.

A hálózatosodás kiépítése céljából országos és regionális ifjúsági központokat hoztunk létre melyek összefogják mind a középiskolákban, mind a terepen folyó közösségi szervezést és ifjúsági közösségi munkát. A terepen és az önkéntes központokban dolgozó munkatársaknak, illetve a gyerekekkel, fiatalokkal foglalkozó szakembereknek különböző kompetenciafejlesztő képzéseket biztosítottunk önkéntes menedzsment, játékkészség fejlesztés és telepi segítés terén.

A bevont gyermekek és fiatalok egész évben, különböző találkozókon, versenyen, fórumokon, kirándulásokon, táborokban találkozhattak. A szakemberek pedig rendszeres tapasztalatcserén, szakmai műhelyeken, workshopokon, konferenciákon cserélhették ki tapasztalataikat.

A pillérek megvalósítása során kidolgozásra kerültek az ifjúsági önkéntesség modellek, tevékenységek módszertanai, sor került ifjúsági önkéntes menedzsment képzésekre, illetve külső szakemberek kompetenciafejlesztésére. Előbbi képzések a fiatalok önkéntesség felé fordulásának elősegítéséhez voltak szükségesek, utóbbi pedig a már önkéntes segítőként tevékenykedő fiatalok megtartásához, valamint a terepmunka, és programok szakszerű lebonyolításához volt elengedhetetlen.

Ezen pillérek megvalósítása foglalta magában a regionális rendezvényeket: sportprogramokat, művészeti nevelés – zene- és mozgásművészet – képzőművészeti témájú programokat, játszóterek működtetését, illetve a nyári táborokat.

A PROJEKT TEVÉKENYSÉGEINEK ÉS EREDMÉNYEINEK BEMUTATÁSA

Oktatás, kompetenciafejlesztés, képzések

Elsősegélynyújtó képzés

A fiatalok a program által megtanultak a balesetet szenvedőknek szakszerűen segíteni, felismerni a legsúlyosabb betegségeket – adott esetben életet menteni – megerősítve bennük a másokért való felelősségvállalás, másokról való gondoskodás tudatának fontosságát.

Komplex érzékenyítő tréning középiskolásoknak

A komplex érzékenyítő képzések középiskolásoknak szóló nem formális keretek között zajló felkészítések, melyek célja volt a bevont fiatalok egyéni- és közösségi fejlesztése, különösen a társadalmi ismeretek, menedzsment

integrálódni a társadalomba, ezzel is teret engedve az innovációknak, a társadalmi újításoknak. A program célja volt továbbá, hogy ifjúsági önkéntescsoportokat készítsen fel az önálló működésre, valamint az önkénteseket segítse konstruktív életvezetési készségek kialakításában.

Pedagógusok felkészítése

Célunk volt az is, hogy az iskolák pedagógusait is bevonjunk az oktatásba. Fontosnak tartottuk, hogy az iskolák részéről azok a pedagógusok, akik a későbbiekben szívesen foglalkoznának segítőkészség, játékkészség fejlesztés oktatásával, részt vehessenek a tanfolyamokon. Hosszú távon az iskola pedagógusaival közösen képezzük segítő- és játékkészségeik fejlesztésének céljával.

Külső szakemberek kompetenciafejlesztő képzése

A képzések célja volt a hátrányos helyzetű emberekkel foglalkozó szakemberek és önkéntesek felkészítése a célzott csoport élethelyzetének könnyítésére irányuló feladatok elvégzésére, életvitelükben való pozitív változás eléréséhez szükséges segítségnyújtásra, valamint, hogy a programon résztvevők megismerjék a telepi munka és

a játékkalkalmak bonyolításának alapjait az egyes csoportok hatékony ellátása érdekében és a képzés elvégzése után képesek legyenek a telepeken való segítő munka végzésére és játékkalkalmak vezetésére.

Ifjúsági önkéntes menedzsment képzés

Az önkéntes fiatalokkal a szakmai munkájuk során találkozó, fejlesztésükkel, nevelésükkel, oktatásukkal foglalkozó társadalmi szereplők (pl. önkormányzati ifjúsági referensek, pedagógusok, művelődésszervezők, hitoktatók, közösség-szervezők stb.) számára kompetenciafejlesztés és szakmai felkészítés biztosítása volt a vállalkásunk.

Programok, rendezvények

Táborok

A táborok szervezésénél fontos szempont volt a szociális dimenzió, azaz a szegénységben, elszigeteltségben, bármilyen okból kirekesztettségben élők számára integrációs és részvételi lehetőség biztosítása. A táborok célja sokszínű volt, melyek a következők:

- közösségformálás: az egymás számára ismeretlen résztvevők összeismertetése, egymás értékeinek elfogadása, a közösségi élet gyakorlása;
- szocializáció: új értékek megismertetése, a másság elfogadása, a közösségi élet gyakorlása;
- maradandó élmények nyújtása: jól előkészített programok, a vezetők figyelmessége a résztvevők felé, a résztvevőkkel közösen létrehozott produkciók, az otthoni megszokott élettől eltérő új élmények.

Játszóteri programok biztosítása

Kiemelt célunk volt a nehéz helyzetben lévő gyermekeknek és családjaiknak való segítségnyújtás gondjaik megoldásában. Ezek közül az egyik legszeleesebb réteget elérő módszer a „Játszva megelőzni” program. Ezen belül a: „Játszva és sportolva megelőzni” a szabadidős, kulturális, gyermekvédelmi infrastruktúra hiányosságait igyekszik pótolni.

A Máltai játszóterek egyik sajátossága, hogy a kisgyermekkorától a fiatal felnőttkorig szólítja meg használóit. A 14-18 éves korosztály is egyre nagyobb arányban képviselteti magát a máltai játszótereken. Azok a gyerekek, akik 10 éve kisgyermekként jelentek meg az intézményben, jobban ragaszkodnak az ismert környezethez, még ha most már azt más célra is használják.

Mozgó játszóterek

A program keretei között egy játszóbusz is járta az ország leghátrányosabb kistérségeinek településeit, olyan helyeket, ahol a gyerekeknek nincsenek játszótereik, nincsenek játékaik, sőt, közösségi terek és közösségi alkalmak sincsenek. Nyáron ugrálóvárral, szabadtéri programokkal, télen társasjátékokkal és készségfejlesztő gyakorlatokkal érkeztek a buszok.

A közös játék élménye sajátos módszerként nyújt segítséget, hiszen ezek az alkalmak egyben a települések életének megismerését is szolgálják. Lehetőséget ad, hogy jó kapcsolat alakulhasson ki a szülőkkel és pedagógusokkal, mint az ifjúsági munka kulcsszereplőivel, márpedig ahol kölcsönös a bizalom, ott a program továbbfejlődik: újra kialakulnak a közösségek, amelyek már saját maguk is képesek élményt nyújtó rendezvé-

és irányítás, civil- és közszféra tématerületek megismerésén, a vezetői kompetenciák fejlesztésén, valamint a társadalmi problémák projektjellegű megoldásán keresztül.

Ifjúsági vezetőképzés a játék- és élménypedagógia módszereivel

Az ifjúsági vezetők képzésének fő iránya az volt, hogy a fiatalok közösségei, alulról jövő kezdeményezései megfelelő utat találjanak maguknak, hatékonyan tudjanak

nyeket szervezni. A közös játék nemcsak a gyerekeknek, hanem a szülőknek is élmény: a rajzversenyek, a sportrendezvények, a kis települések közötti focikupák a közösséget építik.

Tematikus külső programok

A játszótérre rendszeresen látogató gyermekek, fiatalok (8-25 évesek) részére olyan programok megvalósítása, melyek keretein belül kimozdultak saját közvetlen környezetükből. Kulturális, felvilágosító, prevenciós, készség- és kompetenciafejlesztő, ismeretterjesztő, rekreációs és egészségfejlesztő programok, sportrendezvények látogatása, kirándulás.

Tematikus belső programok

A játszótér területén megvalósultak kulturális, felvilágosító, prevenciós, készség- és kompetenciafejlesztő, ismeretterjesztő, rekreációs és egészségfejlesztő programok, rendezvények, előadások. Pl.: egészségnap, családi nap, játszótérek napja stb.

Népi és egyházi programok

A játszótér területén megvalósuló programok, esetenként programsorozatok (karácsony, húsvét, mikulás, farsang stb.). A hagyományörzés rendszeres és tudatos beépítése a játszótéri nevelői munkába segíti a gyermekek érzelmi, esztétikai és erkölcsi fejlődését. A néphagyományokhoz és egyházi ünnepekhez kapcsolódóan átélte tevékenységek a közös élmény erejével hatottak a gyermekekre, erősítették a közösséghez tartozás érzését. A programok szervezésében és lebonyolításában nyújtottak segítséget az önkéntesek.

Sportfoglalkozás

A játszótér területén megvalósultak sportfoglalkozások, sorversenyek, mozgás- és koordinációfejlesztő foglalkozások. A sportolás, mint a szabadidő hasznos eltöltése fontos volt a munkánkban, emellett nagy figyelmet szenteltünk az egészség megőrzésére. Külső szakember vagy élsportoló meghívása bevett szokás a játszótérekben, hiszen ők pozitív példaképet jelentenek a gyermekeknek és perspektívát nyújthatnak számukra az életpályájukkal. A tornák, versenyek és játékok szervezésében és lebonyolításban nyújtottak segítséget az önkéntesek.

Csoportfoglalkozás

A csoportfoglalkozás hosszabb időtartamban, tematikusan felépített folyamat, mely rendszerint több alkalomból állt. Résztevői jellemzően állandók és a csoportfoglalkozás idején együtt vannak. Ez lehet majd az alapja egy kevésbé konfliktusos, jó minőségű kapcsolatrendszernek. A máltai játszótérek csoportfoglalkozásait három kategóriára oszthatjuk: szakkörök, fejlesztő foglalkozások és klubok.

Szociális szolgáltatás

A Máltai játszótérek kiemelt feladata az ifjúságvédelem, azon belül is különös hangsúlyt fektetnek a csellengő fiatalokra, akik számára a szabadidő hasznos eltöltésén kívül az alábbi szolgáltatásokat nyújtják: felvilágosító programok, deviáns viselkedési módok megelőzése, prevenciós előadások, pozitív életstílus kialakulásának elősegítése, jogi tanácsadás, védőnői tanácsadások stb.

Művészeti programok biztosítása

A célcsoport különböző korosztályai elérésének az egyik leghatékonyabb módszere a művészetek, ezen belül is a zenei eszközök használata. A program során a hátrányos helyzetű gyermekeknek és fiataloknak értelmes szabadidő eltöltési, kapcsolódási lehetőséget biztosítunk a foglalkozásokon. A zenetanulás, a zenélés fejleszt a kognitív, affektív, koncentrációs készségeket is. Ha ezt csoportban tesszük, az élmény és hatékonyság a többszörösére nő azáltal, hogy egy közösség (zenekar) részeként éljük meg a folyamatot. Megtapasztaljuk az egymásra figyelés, a közösen alkotás, az alkalmazkodás, a zenei önkifejezés és a fellépések élményét, pozitív versengés (motiváció) alakul ki a résztvevők között. Ez a sikerélmény növeli az önbizalmat, értelmet ad a kitartásnak. A programelem hangsúlyos része az intenzív szociális segítségnyújtás és az ifjúsági önkéntesség felé való terelés. Az önkéntes tevékenységekben való részvétel lehetőségének megteremtése, ill. a tanári példamutatás ehhez elengedhetetlen. Programunkban zenetanárok és szociális szakemberek dolgoznak szoros együttműködésben. A zenélés mellett munkatársaink közösségfejlesztő, önismereti, személyiségfejlesztő játékokat, foglalkozásokat is tartanak a gyermekeknek. A zenélések során fellépő energiákat folyamatosan pozitív irányba próbáljuk terelni és élményszerűen oktatni.

A művészeti tevékenységek olyan közösségi- és sikerélményeket nyújtanak a fiatalok számára, mely visszahatva tanulmányi eredményeikre, önbizalmukra, önképükre, meghatározóvá válhat, különösen hátrányos helyzetű gyermekek esetében, későbbi felnőtt életükre.

Sportprogramok biztosítása

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat az ország legszegényebb területein leszakadó közösségekben, nyomortanyákon, cigánytelepeken végzett missziójának fontos eszköze a sport. A sport célt ad a hétköznapiaknak, leköti a fölösleges energiákat, közösséget épít, és közben megtanítja, hogy a sikerért kemény munkát kell végezni.

Kiemelt feladatunk, hogy elsősorban a telepen élő gyermekeknek edzésre, sportolásra alkalmat, így lehetőséget adjunk, akár bajnokságokban szereplő játékosokat neveljünk belőlük. Tapasztalataink között szerepelnek integrációs programok során szerveződött labdarúgócsapatok működtetése, majd más településeken is lehetővé tettük, hogy a legelesettebb családok gyermekei megmutathassák tehetségüket, és esélyt kapjanak a kiemelkedésre. A focicsapatok számos gyerek és fiatalember életét változtathatják meg, nem mellékesen a cigánytelepet körülzáró láthatatlan falak lebontásához is hozzájárulnak.

A testmozgás kulcsfontosságú szerepet játszik a gyermekek testi-lelki és szellemi fejlődésében. Ha sikerül a gyerekekkel megszerettetnünk a labdarúgást, vagy valamilyen más sportágat, pozitívan tudjuk befolyásolni a személyiségük alakulását is. A hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok fizikai aktivitásban való részvétele elengedhetetlen, mivel elősegíti a sikereket az élet későbbi szakaszában.

Elsősegélynyújtó verseny

A tantermi környezeten kívül szervezett versenyszámok remek lehetőséget rejtett magában az elsősegélynyújtás valóságához környezetbe történő helyezésével. Ismert tény, hogy minél inkább valóságosabb a tanulási környezet (jellemző helyszínek, maszkolt sérültek, valós ruházat, szimulált sérültek), annál mélyebben tud a résztvevő elmerülni a tanulási folyamatban. A segítő környezetben szervezett verseny motiváló volt a fiataloknak, a sikerélmény megerősítette a kívánt attitűdöt. A szigorúan vett szakmai indokokon kívül több szociális téren kimutatható nyeresége is volt a versenynek: a regionális és országos találkozó lehetőséget adott a kapcsolatteremtésre, közösségek kialakulásának elősegítésére is. A szokásos környezetből való eltávolodás, az új környezet és helyzetek önmagukban alkalmasak voltak a motiváció növelésére. A projekt során évente 1 alkalommal kerül megrendezésre, összesen 3 alkalommal.

MÓDSZERTANOK, TANULMÁNYOK, SZAKMAI ANYAGOK

Jó gyakorlatok gyűjtése és megosztása

Az ifjúsági önkéntesség hazai népszerűsítéséhez és elterjesztéséhez elengedhetetlen a közös célért dolgozók folyamatos tapasztalat és tudáscseréje.

Az ifjúsági önkéntességgel kapcsolatos jó gyakorlatok összegyűjtését az indokolta, hogy egyre több fiatal kezdett el önkénteskedni, egyre szélesebb körben, mégsem jutott elég figyelem a fiatal önkénteseket fogadókkal szembeni elvárásokra, sok fiataalt ért rossz élmény önkéntes szolgálatvállalás közben, ami közös felelősségünk.

A projekt egyik vállalása volt, hogy gyűjti az önkéntes jó gyakorlatokat, és azokat egy kiadványban megjelenteti, majd partnerszervezetei körében elterjeszti.

A jó gyakorlatok összegyűjtésének jelentősége, célja a jó gyakorlatok leírása, bemutatása volt, mely elősegítette az ifjúsági önkéntességben érintettek kapcsolatépítését, egymás kölcsönös megismerését. A jó gyakorlatok közreadásának célja az ötletek motiváló hatása további ifjúsági önkéntes programok tervezéséhez és megvalósításához, továbbá viszonyítási pontot is jelenthetnek.

Az önkéntes jó gyakorlatokat összegyűjtő kiadvány is azzal a céllal született, hogy a sikeres ifjúsági önkéntes programok minél több publicitást kapjanak, ízelítőként, szakmai segédanyagként szolgáljanak a téma iránt érdeklődők, magánszemélyek és szervezetek számára egyaránt.

Műhelytanulmányok

Műhelytanulmányok - a projekt megvalósítása során felmerült eredményekről, problémákról szóló kisebb összefoglaló tanulmányok. A tanulmányok keretében körbejártuk a felmerült problémákat, a döntéshozatali szerepek halmozásának kérdésével. Több közelítésben is tárgyaltuk a különböző döntéselméleti felfogások jelenlétét a gyakorlatban. Vizsgálódásunk kiterjedt a döntések idődimenziójára, melyet két aspektusból kezelünk. Egyrészt foglalkoztunk a stratégiai döntéshozatalra fordított idővel, másrészt vizsgáltuk a döntések időhorizontját is.

Akcióterv készítése

Minden régióra egyedi akcióterv készült, mely a projekt megvalósítási időtartamára szólt. Az akciótervek részletesen leírták az egyes eszközökhöz tartozó konkrét tevékenységeket, forrásokat, ütemezést, a végrehajtásért felelős szervezeti egység vagy személy megnevezését,

illetve a végrehajtásban vagy egyeztetésben részt vevő más belső és külső egységek megnevezését is. Összesen 6 akcióterv készítésére került sor.

Tanulmánysorozat készítése

Tematikus tanulmánysorozat készült az ifjúsági önkéntes munka, valamint az ifjúsági közösségi hálózatok kialakulásáról. A tanulmánysorozat elméleti részében az önkéntesség definiálása történt, az önkéntesség mikroszintű meghatározó tényezőivel és az önkéntesség motivációs elméleteivel. Továbbá bemutatásra került a tradicionális és új típusú önkéntesség és ezek funkciói a fiatalok körében. Ezt követően az önkéntesség makroszintű meghatározó tényezőinek vizsgálata történt, valamint az önkéntesség tendenciáinak tárgyalása Közép-Kelet Európában, végül pedig a demokrácia és az önkéntesség kapcsolata.

Módszertanok

Egészségügyi fejlesztő és iskolai közösségépítő, megtartó program módszertanának kidolgozása

Az Egészségügyi fejlesztő és iskolai közösségépítő módszertan több projektetem megvalósítása során is alkalmazásra került. Az említett módszertan a képzések iránymutató dokumentumaként szolgált, mindennek előtt a 676 főt elérő Elsősegélynyújtó képzés, a 496 főt elérő érzékenyítő tréning, valamint az összesen 303 fő bevonásával megvalósuló Ifjúsági vezetőképzés keretében. A módszertan továbbá hivatott volt a terepen és az önkéntes központokban dolgozó munkatársak, a gyerekekkel és fiatalokkal foglalkozó szakemberek munkájának megsegítésére (legyen szó akár a program munkatársairól, akár a programhoz kívülről csatlakozó szakemberekről). A módszertan meghatározó volt továbbá azon programelemek szempontjából is - Ját-szótéri programok biztosítása, Művészeti programok biztosítása, Sportprogramok biztosítása -, amelyek tevékenységeik által célul tűzték ki a közösségépítést, közösségfejlesztést, gyakran iskolai rendezvényeket kiegészítő programokként.

Ifjúsági önkéntesség, mint eszköz (különböző terepeken zajló munkák módszertana) – A terepmunka módszertana

A tevékenység célja olyan módszertani anyag kidolgozása, mely a fiatalok bevonását, programban tartását, a lehetséges tevékenységekbe való bekapcsolódás módjait írja le.

A módszertani anyag által kirajzolódott az akkreditált fogadóhelyeken megvalósuló ifjúsági önkéntesség modellje, amely a terepeken folyó konkrét segítő munkáról szól.

A bevonás-megtartás tevékenységhez kapcsolódó módszertan segít a helyi csoportok és a speciális programok működtetéséhez. A módszertan elveit alkalmazva jött létre az Országos Ifjúsági Önkéntes Központ és a hat konvergencia régióban működő információs és logisztikai helyszín, amelyek közösségi térként is funkcionálnak. Feladatuk régiós szinten az ifjúsági önkéntesség színtereinek ismerete, a diákok, fogadóhelyek, ifjúsági csoportok informálása, illetve közösségi programok szervezése fiatal önkénteseknek.

Ifjúsági önkéntes fogadóhelyek akkreditációjának módszertana – Akkreditációs módszertan

Jelenleg Magyarországon az Iskolai Községi Szolgálat (IKSZ), mint önkéntes tevékenység, kellő módon, törvényi szinten szabályozásra került, ugyanakkor a fogadóhelyeknek semmiféle akkreditációja, minőségbiztosítása nincs.

Az iskolák, a szülők és a gyermekek részéről az elmúlt években kapott visszajelzések alapján azt tapasztaltuk, hogy igény és ugyanakkor nagy szükség is lenne a fogadóhelyek megismerésére, minősítésére. Minden érintett fél számára megnyugtató és biztonságos megoldás lett a választható fogadóhelyek akkreditációja.

Ezért más civil fogadószervezetekkel együttműködve elkészítettük országos szinten is alkalmazható ifjúsági önkéntesség és iskolai közösségi szolgálat fogadószervezeteknek szóló akkreditációját és minőségbiztosítását. A rendszer szerint a megszerzett akkreditáció korlátozott ideig (2 évig) érvényes, melyet csak felülvizsgálat után lehet meghosszabbítani, megújítani. A kidolgozott módszertan meghatározott feltételei, szempontrendszerei alapján kerül sor a fogadóhelyek minősítésére, illetve az akkreditáció megújítására is. A minőségbiztosítási eljárást egy független szakértői kör végzi, az akkreditációt csak a meghatározott feltételek teljesülése esetén ítélik oda a fogadóhelyeknek. A fogadóhelynek kérelmet kell benyújtania a független bizottság felé, mely a meghatározott feltételek teljesülése esetén megadja az akkreditációt a szervezet részére. Elvárás a szervezetektől, hogy a minőségbiztosítás érdekében egyrészt elégedettségi méréseket készítsenek a diákokkal, szülőkkel, iskolákkal, másrészt lehetőséget biztosít-

sanak arra, hogy egyéb szervezetek megismerhessék munkájukat, jó gyakorlataikat, valamint adjanak lehetőséget az akkreditációs bizottságnak, hogy bármikor betekinthesse munkájukba.

Égésügyi fejlesztő és iskolai közösségépítő, megtartó program módszertana

A módszertan célja a komplex társadalmi érzékenyítő képzések pedagógiai és didaktikai kontextusának létrehozása, serdülőkori fiatalok számára. Tartalmazza az idői, téri kereteket, a potenciális résztvevők leírását, a képzőkkel szemben támasztott követelményeket, a képzés felépítését, az alkalmazott tanulásszervezési módszereket, a képzés részletes tematikáját, a részletes foratókönyvét és a gyakorlatok rövid leírását, célkompetenciák megjelölésével.

Honlap és applikáció létrehozása

Az ifjúsági önkéntesség fogadóhelyeinek minőségbiztosításához és akkreditációjához kapcsolódó, közösségi ifjúságnevelést segítő online felület (honlap) kialakítása is megtörtént, és egy telefonos alkalmazás, applikáció is elkészült, melyeknek célja, hogy az önkéntesek és az önkénteseket foglalkoztató szervezetek részére weboldalon és telefonos applikáción keresztül biztosítson lehetőséget a kapcsolatfelvételre, értékelésre, tapasztalatcserére.

Az elkészült applikáció megkönnyíti az Iskolai Közösségi Szolgálat és ifjúsági önkéntesség fogadószerkezeteinek akkreditációját és minőségbiztosítását.

A honlap és az applikáció elemei:

- információs felület az Iskolai Közösségi Szolgálatról és ifjúsági önkéntességről;
- naprakész adatbázis az aktuális fogadóhelyek kínálatáról;
- az egyes fogadóhelyekhez kapcsolódó bemutatkozó felület (mikor fogadhat önkénteseket, milyen feltételei, elvárásai vannak);
- értékelési lehetőség az önkéntesek, a szülők részéről;
- e-akkreditációs felület a fogadóhelyek részére;
- A fogadóhelyekkel történő elsődleges kapcsolattartást a régiós ifjúsági központok munkatársai végzik.

Digitális oktatást segítő tabletek kiosztása

A digitális oktatást segítő tabletek kiosztása a COVID-19 miatt elmaradt „ösztöndíj” tevékenység forrásainak átcsoportosításból valósulhatott meg. Az eredeti elképzelés szerint a célcsoport számára ösztöndíjprogramot írtunk volna ki, de a járványügyi helyzet miatt ez nem valósulhatott meg. Szükség volt viszont a digitális kompetenciák fejlesztésre, a digitális oktatás segítésre. A tevékenység során 310 tabletet osztottunk szét.

Máltai IfYou önkéntes fogadóhelyek térképe

Projektünk fő célja egy olyan ifjúsági önkéntes rendszer kialakítása, amely egészen a középiskolát megelőző évektől biztosítja a fiatalok számára az önkéntesség különböző formáit és egy országos ifjúsági önkéntes közösséghez

tartozás élményét. Szeretettel várunk a máltai Ifjúsági Önkéntes Közösségek hálózatában, akár az iskolai közösségi szolgálat keretében, akár már fiatal önkéntesként.

A PROJEKT SZÁMOKBAN

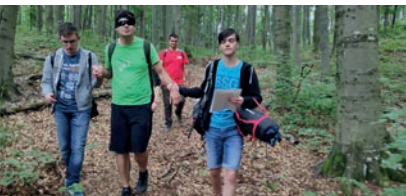
Képzéseken részt vett fiatal önkéntes

1475 fő

Képzésekbe bevont szakember

648 fő

Tábori programban részt vett

1488 fő

Összes esemény száma a projekt időszak alatt

1591

Elért fiatalok száma

15.227 fő

Játszóbusszal megtett távolság

72.315 km

Önkéntes együttműködések száma

48.285

Játszótéri programban részt vett

23.656 fő

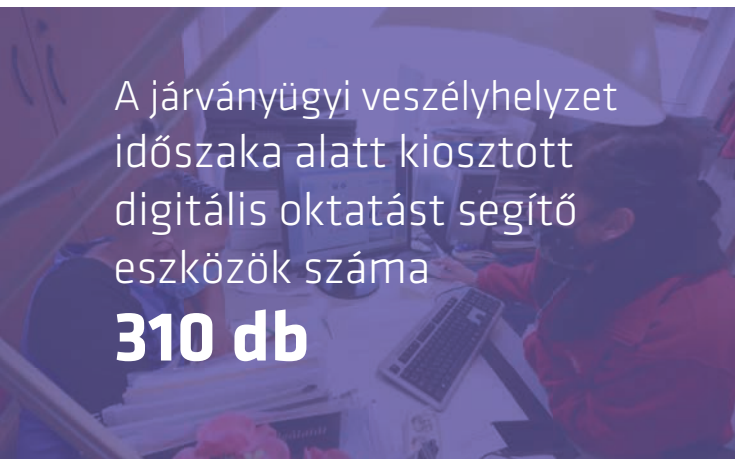
Regisztrált önkéntes fogadóhelyek száma

126

A járványügyi veszélyhelyzet időszaka alatt kiosztott digitális oktatást segítő eszközök száma

310 db

Az ifyou.maltai.hu honlap látogatóinak száma havonta

több mint 1200

